

Početna Stranica > Izobrazba, Pravosudne Mreže i Agencije > Italy

Početno osposobljavanje sudaca i tužitelja u Europskoj uniji

Sadržaj omogućio

Italija

Italija

Opći opis

U Italiji se početno osposobljavanje redovnih sudaca i državnih odvjetnika provodi odvojeno od drugih pravnih struka (odvjetnika i javnih bilježnika) i drugih jurisdikcija (upravnih sudaca, vojnih sudaca, revizora i poreznih sudaca), kao i natječaji za pristup tim zanimanjima.

Početno osposobljavanje redovnih sudaca i državnih odvjetnika traje 18 mjeseci i namijenjeno je najpobjednijim kandidatima na natječaju koji Ministarstvo pravosuđa obično pokreće svake godine. Osposobljavanje provodi [Talijanska škola za pravosudne dužnosnike](#) (*Scuola Superiore della Magistratura*, SSM) zajedno s [Visokim sudbenim vijećem](#) (*Consiglio Superiore della Magistratura*, CSM) i uređeno je Zakonom od 26. siječnja 2006. godine.

U svakom se natječaju u pravilu odabire oko 300 vježbenika koji će se osposobiti za sudske funkcije.

Pristup natječaju uređen je:

[Zakonodavnom uredbom br. 160 od 5. travnja 2006.](#), *Nova pravila o pristupu pravosuđu te o gospodarskom napretku i funkcijama sudaca i državnih odvjetnika u skladu s člankom 1. stavkom 1. točkom (a) Zakona br. 150 od 25. srpnja 2005. (članci od 1. do 9.).*

Vježbenički staž je uređen:

[Zakonodavnom uredbom br. 26. od 30. siječnja 2006.](#), *Osnivanje Scuola Superiore della Magistratura, kao i odredbe o vježbeničkom stažu i osposobljavanju sudskih revizora, stručnom usavršavanju i osposobljavanju sudaca i državnih odvjetnika, u skladu s člankom 1. stavkom 1. točkom (b) Zakona br. 150 od 25. srpnja 2005. (članci od 18. do 22.).*

[Uredba o početnom osposobljavanju sudaca i državnih odvjetnika](#)

Za opći pregled početnog osposobljavanja sudaca i državnih odvjetnika:

[Organizacija početnog osposobljavanja sudaca i državnih odvjetnika u Italiji Primjeri dobre prakse osposobljavanja u Scuola Superiore della Magistratura](#)

Pristup početnom osposobljavanju

Imenovanje redovnim sucem ili državnim odvjetnikom u skladu s člankom 106. Ustava provodi se putem javnog natječaja uređenog Zakonom od 26. siječnja 2006. godine, kojom se utvrđuju uvjeti za sudjelovanje na ispitu (članci 2. i 7.), faza podnošenja prijave (članak 4.), sastav i funkcije ispitnog povjerenstva (članci 5. i 6.) te postupak pisanog i usmenog ispitivanja (članci 1. i 3.).

Postojeći sustav organizacije ispita može se smatrati selekcijom druge razine jer je za pristup javnom natječaju

uz diplomu iz prava potrebno ispuniti dodatne zahtjeve.

Kandidati koji polože ispit odrađuju vježbenički staž u skladu s pravilima utvrđenima Zakonodavnom uredbom br. 26 od 30. siječnja 2006.

Struktura i sadržaj početnog osposobljavanja

Osposobljavanje traje osamnaest mjeseci. Podijeljeno je na sesije – šest mjeseci u SSM-u i dvanaest mjeseci u sudskim službama; pravila za njihovu provedbu utvrđena su rezolucijom CSM-a (članak 18. Zakonodavne uredbe br. 26 iz 2006.).

Na sesiji koja se odvija u školi, vježbenici pohađaju detaljne teorijske i praktične tečajeve o temama koje je utvrdio CSM u smjernicama za sve razrede novoimenovanih vježbenika te o temama koje je utvrdio Upravni odbor SSM-a u godišnjem programu. Cilj sesije koja se održava u SSM-u je poboljšati profesionalne i etičke vještine (članak 20.).

Sesija koja se održava na sudovima podijeljena je u tri razdoblja (članak 21.).

Prvo razdoblje traje četiri mjeseca i provodi se na sudovima, a sastoji se od sudjelovanja u sudskim aktivnostima povezanim s parnicama ili kaznenim djelima koja su u nadležnosti suda u vijeću i s jednom komorom. Uključuje sudjelovanje na raspravama.

Drugo razdoblje, u trajanju od dva mjeseca, odvija se u uredima državnog odvjetnika.

Posljednje razdoblje od šest mjeseci provodi se u uredu kojemu su vježbenici prvo dodijeljeni.

Program za svaku skupinu imenovanih vježbenika utvrđuje CSM u smjernicama za osposobljavanje (članak 2. stavak 1. točka o).

Metodologija

Osposobljavanje sudaca i državnih odvjetnika ne bi se trebalo shvaćati samo kao „tehničko” osposobljavanje, ograničeno na poznavanje pravila i njihovu primjenu. Ono je i temeljna prilika za razvoj zajedničke pravne kulture koja se može izraziti i u usklađivanju sudske prakse, kako bi se postigao cilj pravne sigurnosti (vladavina prava) i predvidljivosti odluka.

Umjesto konferencija ili predavanja za unaprjeđenje znanja, SSM organizira tečajeve stručnog usavršavanja te nudi mogućnosti za raspravu i sudjelovanje s ciljem razmjene stručnih iskustava.

U tim tečajevima ključnu ulogu imaju rasprave u učionici i radne skupine kojima koordinira stručnjak.

Osim aktivnosti u učionici, program škole uključuje stažiranje u organizacijama koje su korisne vježbenicima. Putem decentraliziranih struktura osposobljavanja u svakom okrugu Žalbenog suda organizira se stažiranje u javnoj upravi, ustanovama za zadržavanje, forenzičkim laboratorijima, stranim pravosudnim tijelima i međunarodnim tijelima. Inicijative za osposobljavanje organiziraju se i na žalbenim sudovima u suradnji s odvjetničkom komorom i njezinim institucijama, na maloljetničkim sudovima, u specijaliziranim odjelima sudova, na Kasacijskom sudu i u CSM-u.

U početnoj fazi takozvanog općeg vježbeničkog staža vježbenicima se prvenstveno pružaju potrebni alati za svjesno obavljanje funkcija, uzimajući u obzir stečene osnovne vještine iz materijalnog i postupovnog prava.

U kontekstu takozvanog ciljanog vježbeništva naglasak je na posebnim funkcijama koje će svaki vježbenik morati obavljati na kraju pozitivne evaluacije cijelog razdoblja, pri čemu se nastoje formirati homogene skupine sudaca i državnih odvjetnika u smislu vrste službe, funkcija i područja.

Osposobljavanje iz prava EU-a, europska i prekogranična komponenta osposobljavanja, sudjelovanje u EJTN-u / Vijeću odvjetničkih komora Europe / drugim aktivnostima, jezična

izobrazba

SSM organizira posebne interdisciplinarne sastanke na kojima se predstavlja pravosudni sustav i pravosudne funkcije, provodi dijalog s europskim sudovima (Sud Europske unije i Europski sud za ljudska prava) i dubinska studija europske dimenzije prava. Na taj se način teme prethodnih odluka upućenih Sudu razmatraju iz teorijske i praktične perspektive (planiraju se tematska predavanja u radnim skupinama sa savjetnicima Suda), kao i posebnosti sustava Europske konvencije o ljudskim pravima i Suda u Strasbourgu. U okviru jednotjedne prakse u suradnji s Vijećem Europe od 2020. pohađa se modul učenja na daljinu programa HELP na engleskom jeziku, s ciljem osposobljavanja pravnih stručnjaka iz područja ljudskih prava.

Na međunarodnoj razini vježbenici sudjeluju i u posebnim programima početnog osposobljavanja koje vodi Europska mreža za pravosudno osposobljavanje. To uključuje natjecanje THEMIS (dva do četiri tima od po tri člana s mentorom koji se natječu s drugim institucijama za osposobljavanje u temama od općeg interesa kao što su vladavina prava, etika, kaznena i građanska suradnja) i jednotjedne razmjene u okviru AIKOS-a tijekom kojih vježbenici posjećuju druge europske institucije za osposobljavanje zajedno s drugim vježbenicima ili novoimenovanim sucima i državnim odvjetnicima iz drugih europskih institucija za osposobljavanje (svake je godine predviđeno sudjelovanje 50 polaznika s odgovarajućim jezičnim vještinama).

Daljnje međunarodne razmjene planiraju se i bilateralno s drugim europskim i neeuropskim institucijama.

U skladu s Preporukom br. 4 Savjetodavnog vijeća europskih sudaca (CCJE) iz 2003. o početnom osposobljavanju i usavršavanju sudaca na nacionalnoj i europskoj razini, teorijski i praktični programi za novoimenovane suce i državne odvjetnike ne smiju biti ograničeni na tehnike u isključivo pravnom području, već bi trebali uključivati i etičko osposobljavanje te otvaranje drugim područjima relevantnima za pravosudne aktivnosti, kao što su upravljanje radom i pravosudna uprava, informacijska tehnologija, strani jezici, društvene znanosti i alternativni načini rješavanja sporova.

Kad je riječ o izvansudskim pitanjima, i pravosudni sustav i etika imaju središnju ulogu u programima SSM-a.

Upravljanje radom zajednička je nit vodilja koja povezuje nastavu u svakom području u okviru općeg osposobljavanja (građanski i kazneni postupci te postupci izvršavanja zakonodavstva), a pravna i pravosudna informatika važan je dio programa osposobljavanja.

Uz posebne programe u međunarodnom području posvećene početnom osposobljavanju, strani jezici uključeni su u program osposobljavanja, a svi polaznici pohađaju godišnji tečaj pravnog engleskog jezika.

Završetak početnog osposobljavanja i postupak kvalifikacije

Na kraju staža CSM procjenjuje može li se vježbeniku dodijeliti sudska funkcija na temelju izvješća o aktivnostima provedenima tijekom vježbeničkog staža koja su sastavili imenovani mentori na pravosudnim dužnostima i mentori SSM-a.

Ako je ocjena pozitivna, dodjeljuju se sudske funkcije i zadaće.

Ako je ocjena negativna, vježbeniku se odobrava novo jednogodišnje razdoblje osposobljavanja. Nakon druge negativne ocjene vježbenik se otpušta iz radnog odnosa (članak 22. Zakonodavne uredbe br. 26 iz 2006.).

■ Posljednji put ažurirano: 28/05/2026

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.